

Jaarplan 2012

Enschede-Oost

Colofon

Gronausestraat 300
7533 BM Enschede
telefoon 053 481 8448

Stadsdeelmanagement Oost

Albert Fransen, stadsdeelmanager
Lieke van Veen, managementassistent
Anneke Stauttener, senior medewerker
Aaltjen Volbers, projectmedewerker
Christiaan Habing, projectmedewerker

e-mail: a.fransen@enschede.nl
e-mail: l.v.veen@enschede.nl
e-mail: a.stauttener@enschede.nl
e-mail: a.volbers@enschede.nl
e-mail: c.habing@enschede.nl

Sport en Bewegen Oost

Marjo Beekhuizen, consultant sport en bewegen
Mirko Weustink, combinatiefunctionaris
Toon Dokter, combinatiefunctionaris
Felix van Berkel, combinatiefunctionaris

e-mail: m.beekhuizen@enschede.nl
e-mail: m.weustink@enschede.nl
e-mail: t.dokter@enschede.nl
e-mail: f.vanberkel@enschede.nl

Stadsdeelbeheer Noord en Oost

Harrie Heijdens, wnd. afdelingshoofd
Linda Kuiper, procesondersteuner
Tineke Moolenschot, procesondersteuner
Rien van Faassen, senior medewerker
Theo Bouman, senior medewerker
Raimond Senger, wijkbeheerder
Barry Langkamp, wijkbeheerder
Jos Spijkerman, wijkbeheerder

e-mail: h.heijdens@enschede.nl
e-mail: linda.kuiper@enschede.nl
e-mail: m.moolenschot@enschede.nl
e-mail: r.v.faassen@enschede.nl
e-mail: t.bouman@enschede.nl
e-mail: r.senger@enschede.nl
e-mail: b.langkamp@enschede.nl
e-mail: j.spijkerman@enschede.nl

Datum: januari 2012

Inhoudsopgave

Voorwoord wethouder.....	3
1. Inleiding	4
2 Stedelijke ontwikkelingen in 2012	5
2.1. Stedelijke Ontwikkelingen	5
2.1.1 Vertrouwen in Enschede	5
2.1.2 Programma's	5
2.1.3 Participatie en de mentale kanteling	6
2.1.4 Terugloop Middelen.....	7
2.2. Ontwikkelingen stadsdeelgewijs werken stadbreed	8
2.2.1 Rol Stadsdeelmanagement.....	8
2.2.2 Sturing op resultaten	8
2.2.3 Wijkbudgetten.....	8
2.2.4 Stadsdeelcommissies en burgerparticipatie.....	9
3. Stadsdeel Oost in zijn geheel	10
3.1 Korte beschrijving stadsdeel oost	10
3.2 Vertaling coalitieakkoord en programmabegroting in Oost.....	10
3.3 Participatie en wijkbudgetten.	11
3.4 Wijk-, kinder-, jongeren-, ouderen- en migrantenwerk (Alifa)	11
3.5 Sport en Bewegen	12
3.6 Duurzaamheid.....	12
3.7 Ontwikkelingen Politie en prioritering 2012.....	12
3.8 Ontwikkelingen Stadsdeelbeheer	13
3.9 Verwerking uitkomsten kooksessie.....	13
4. Stadsdeel Oost per wijk.....	14
4.1 Glanerbrug	14
4.2 De Eschmarke (Eekmaat-West)	18
4.3 Dolphia	21
4.4 Sleutelkamp (Woonwagencentrum en Cascade)	24
4.5 Velve Lindenhof	26
4.6 Zuid Oost (Hogeland Zuid, Varvik Diekman, Wooldrik, De Leuriks).....	30
4.7 Ribbelt, Stokhorst, Schreuserve en park Stokhorst.....	33
4.8 Buitengebied (Noord en Zuid Esmarke) + Euregioterrein (De Slank)	37
I Afkortingenlijst	39

Voorwoord wethouder

Vertrouwen in Enschede is het motto van het coalitieakkoord en u als bewoners¹ bent aanzet. Vanuit die boodschap heb ik mij de afgelopen anderhalf jaar als stadsdeelwethouder ingezet voor het stadsdeel oost. Werkendeweg ben ik er steeds meer van overtuigd geraakt dat die boodschap aanslaat. Maar we zijn er nog niet. Nog veel meer dan nu kan de eigen kracht van de samenleving van betekenis worden. Dan doet u allemaal mee en komen alle talenten tot ontwikkeling. Initiatiefkracht, innovatie en ondernemerschap zijn daarvoor bepalend en moeten alle ruimte krijgen. Voor de gemeente betekent dit nog meer loslaten. En nog meer de logica vanuit u als bewoners voorop stellen in plaats van de institutionele logica vanuit beleid en regelgeving.

Als wethouder wil ik graag daaraan mijn bijdrage blijven leveren. Door samen met u de koers voor de toekomst uit te zetten. Maar ook door zichtbaar te zijn, door goed te luisteren en door mijn invloed te gebruiken in vraagstukken die er voor u toe doen. Ik heb de afgelopen anderhalf jaar verschillende keren mogen ervaren dat ik voor bewoners zaken met een duwtje de goede kant op kan helpen. Waarmee regelmatig voor hen het verschil wordt gemaakt. Ook het komend jaar ben ik beschikbaar voor het stadsdeel oost, nu elke donderdagmiddag en op andere momenten als het nodig is. Iedereen kan een beroep op mij doen via het stadsdeelmanagement of rechtstreeks.

Ik ben niet zo van het papier en van beleidsnota's, maar veel meer van het doen, zaken helpen realiseren of belemmeringen wegnemen die voor bewoners belangrijk zijn. Ik besef me terdege dat vooral bewoners het zelf doen, u maakt de stad. De gemeente en andere (semi) overheidsinstellingen moeten daaraan dienstbaar zijn. Dat is waar ik voor sta en waar u mij op mag aanspreken. Voor 2012 liggen er meer kansen dan voorheen, want u kunt beschikken over wijkbudgetten om uw ideeën te realiseren. Voor het stadsdeel Oost is in totaal € 279.000,- per jaar beschikbaar, een aanzienlijk bedrag.

Nu ligt het jaarplan 2012 voor. Een ambitieus plan, dat uitgaat van vertrouwen in Enschede. Er ligt een schone taak voor alle bewoners en organisaties die zich aan dit jaarplan hebben verbonden.

Ik wens ons allemaal veel succes bij de uitvoering van dit jaarplan.

Jeroen Hatenboer

¹ Onder bewoners wordt verstaan: alle bewoners, ondernemers, wijk- en dorpsraden, buurtcomités, verenigingen, organisaties, enz.

1. Inleiding

In het jaarplan 2012 zijn opgenomen:

- een overzicht van relevante stedelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de stadsdelen en de ontwikkeling van het stadsdeelsgewijs werken;
- een korte beschrijving van het stadsdeel oost;
- per gebied een analyse en de activiteiten en projecten voor 2012 die onder de invloedssfeer vallen van het stadsdeelmanagement en het stadsdeelteam, met een verwijzing naar de programma's. Daar staan de resultaten die wij willen halen en waar u ons op mag aanspreken.

Nieuw in vergelijking met vorig jaar is de koppeling met de stedelijke programma's. Tevens is de analyse kwantitatief en kwalitatief versterkt en heeft die meer diepgang gekregen.

Bij het opstellen van dit jaarplan is door stadsdeelmanagement en het stadsdeelteam rekening gehouden met signalen uit het stadsdeel (individuele bewoners, wijk- en dorpsraden, instellingen, ondernemers), van het bestuur (commissie en stadsdeelwethouder) en van de gemeentelijke organisatie.

Het jaarplan is een uitwerking van de koers en de hoofdlijnen die zijn opgenomen in het koersdocument 2012. Dit koersdocument is in de stadsdeelcommissievergadering van 27 september 2011 besproken. Vervolgens hebben we op 16 november 2011 de bekende kooksessie georganiseerd met leden van de wijk- en de dorpsraden, bewoners, jongeren, raadsleden, de stadsdeelwethouder, leden van het stadsdeelteam en vertegenwoordigers uit de programma's. In die sessie zijn bouwstenen voor het jaarplan aangedragen en prioriteiten aangegeven. Daarnaast hebben de leden van het stadsdeelteam de inbreng vanuit hun organisatie geleverd.

In het kader van de verantwoording zal per 1 juli 2012 een voortgangsrapportage worden gemaakt, die in de vergadering van 16 oktober 2012 wordt voorgelegd aan de raadscommissie Oost. De finale verantwoording over het hele jaar 2012 vindt plaats tijdens de eerste vergadering van de raadscommissie in 2013.

2 Stedelijke ontwikkelingen in 2012

In dit hoofdstuk wordt om te beginnen kort ingegaan op een aantal stedelijke ontwikkelingen die van betekenis zijn voor het stadsdeelgewijs werken in Enschede. Vervolgens wordt ingezoomd op ontwikkelingen die relevant zijn voor de ontwikkeling van het stadsdeelsgewijs werken.

2.1. Stedelijke Ontwikkelingen

2.1.1 Vertrouwen in Enschede

De burger aan zet! Dit is één van de belangrijkste en veelomvattende ambities die voortvloeien uit het coalitieakkoord "Vertrouwen in Enschede". Inmiddels zijn we bijna twee jaar onderweg met dit akkoord en kan er geconcludeerd worden dat er op diverse terreinen wezenlijke veranderingen in gang zijn gezet. In 2012 zullen de diverse programma's samenwerken om de ambities (onder andere; meer (hoger) opgeleide bewoners, meer mensen aan het werk, minder zorgafhankelijkheid en een versterking van het stadsdeelgewijs werken) genoemd in het coalitieakkoord in de stadsdelen te verwezenlijken. Het is zaak dat de gemeente hierbij denkt en handelt vanuit de kracht van bewoners en partners. Op deze manier komt er kwalitatief hoogwaardiger maatwerk tot stand en krijgen bewoners en partners zeggenschap over zaken die hen (persoonlijk) aangaan. Deze aanpak is nodig juist in een tijd waarin de gemeente omvangrijke bezuinigingen door moet voeren vanwege rijkskortingen op verschillende terreinen. En er ook nog eens taken van de rijksoverheid naar de gemeente worden overgeheveld, waarbij vooraf op het bijbehorende budget wordt gekort, omdat gemeenten het goedkoper moeten en zelf zeggen te kunnen. Deze visie wordt onderschreven in het eindrapport van de visitatiecommissie Wijkaanpak. Burgers moeten meer mogelijkheden krijgen om zelf hun leefomgeving te verbeteren. Hier liggen twee uitdagingen. Enerzijds ligt de uitdaging bij bestuurders, ambtenaren en professionals om ruimte te geven aan eigen kracht van bewoners en deze te ondersteunen. Anderzijds ligt de uitdaging bij de bewoner om zelf deze ruimte te nemen en zich zo te organiseren dat men producent wordt in plaats van consument. Dit is een proces dat je niet van de ene op de andere dag realiseert, het vraagt een andere houding en dat kost tijd. Het is goed ons dat te realiseren.

2.1.2 Programma's

De programmadirecteuren en de stadsdeelmanagers hebben afgesproken in 2012 de samenwerking voor de stad verder te versterken. Dit blijkt ondermeer uit hetgeen in onderstaand overzicht is verwoord.

Programma	Stadsdeelgewijs werken en burgerparticipatie
Economie en Werk	<ul style="list-style-type: none">• Uitvoeringsprogramma Enschedese Arbeidsmarkt Aanpak:• Beter benutten van kansen in de stadsdelen• Gezamenlijk benaderen van het MKB• Pilot werkloosheidsvrije wijk Pathmos• Stimuleren van buurt- en wijkdiensten met participatietrajecten inschakeling werkzoekenden en ZZP-ers• Uitvoeren van het sociaal Economische Programma (SEP) in Wesselerbrink Noord
Opgroeien en Ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none">• Focus op talentontwikkeling en kansen• Versterken van eigen kracht van burgers• Nadruk op preventie in samenwerking en verbinding met anderen• Vergroten doelgerichtheid en doelmatigheid van verschillende functies in de stadsdelen (sport en bewegen, natuureducatie en brede school-regisseurs)• Uitvoeren actieplan vitale sportverenigingen, met o.a. tijdelijke stimulans van verbindingsmanagers jeugd• Resultaatgerichte inzet jongerenwerk en herijking effectiviteit van het jongerenwerk• Realisatie kindcentra 0-13 jaar, een samenwerkingsconcept tussen kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs met een

	ononderbroken voorziening van opvang, vorming/ontwikkeling en primair onderwijs.
Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van het stadsdeelsgewijs werken; Zorgdragen voor samenhang tussen de activiteiten van alle betrokkenen in de stadsdelen • Stimuleren van burgerparticipatie en activering van burgers aan de hand van de vele kansen die zich voordoen in wijken • Realiseren van wijkdiensten met partners en bewoners • Stimuleren van ontmoeting in huiskamers van de buurt in alle wijken/buurt • Jij maakt de buurt! (wijkbudgetten) • Gemeentebrede invoering van frontlijnsturing • Vertaling van de drie grote decentralisatieoperaties (Wet Werken naar Vermogen, AWBZ en Jeugdzorg) naar maatschappelijke ondersteuning in de wijken • Uitwerking nieuwe Visie op Welzijn

Stedelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming bestaande woningvoorraad in de stadsdelen • Samen met partners ontwikkelen van een strategische aanpak van de leegstand • Aantrekken van bedrijvigheid in binnenstad en Roombeek • Versterken van de woonfunctie in de binnenstad • Versterken samenwerking met stedelijke partners • Afronding woonvisie • Ideeën ontwikkelen voor leeggekomen lokaties in de stad
Leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Jij maakt de buurt! (doorontwikkelen wijkbeheerplannen) • Doorontwikkelen burgerparticipatie/buurtautonomie (samen met inwoners onderhouden van wijken en de stad) • Legesvrije wijkactiviteiten • Stimuleren van duurzaam gedrag (ook doel van wijkbudgetten, o.a. klimaatstraatfeest) • Vanuit het perspectief van bewoners opereren beheer en stadsdeelmanagement als één geheel, tevens wordt de samenwerking met handhaving versterkt.
Dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling GCC • Meer ervaring opdoen met inzet sociale media in de dagelijkse praktijk • Enschede panel vaker inzetten in de stadsdelen (inzet bij verkeersanalyse ontsluiting Eschmarke/Glanerbrug was effectief)
Bestuur en Middelen	<ul style="list-style-type: none"> • Het versterken van het contact tussen burgers en partners in de stad met het gemeentebestuur, met meer aandacht voor de relatie met ondernemers • Verder versterken stadsdeelcommissies tot fora voor bewoners partners en politiek • Aanpassing vergaderstructuur • Meer samenspel met de burger organiseren • Vergroting inzet moderne communicatiemiddelen

2.1.3 Participatie en de mentale kanteling

Burgers moeten meer mogelijkheden krijgen om zelf hun leefomgeving te verbeteren. Belangrijk is dat bestuurders, ambtenaren en professionals ruimte geven aan eigen kracht van bewoners en deze ondersteunen. We zien op verschillende plekken in de gemeente dat bewoners in kleine stappen zich richting co-producent ontwikkelen. Bijvoorbeeld bij de verkeersanalyse Eschmarke Glanerbrug en de Woonvisie.

Dit vraagt een mentale kanteling van alle ambtenaren die sturing geven en werken aan processen waarbij bewoners zijn betrokken. De logica van bewoners, kijken door hun bril,

moet daarbij voorop staan. De logica vanuit regelgeving en beleid moet een stapje terug doen. In een samenwerkingsproces met bewoners moet van tevoren duidelijk worden gemaakt waarover er wel of niet kan worden meegedacht en besloten. Ook moet duidelijk zijn wie waarover welke beslissing neemt.

Naast deze processen is er blijvend aandacht nodig voor terugkoppeling aan bewoners. Ook nadat een probleem van een bewoner is opgelost, is het goed om even contact te hebben met deze bewoner. De koppeling tussen programmadirecteur en stadsdeelmanager maakt het makkelijker om deze mentale kanteling te realiseren. Blijvende aandacht is echter noodzakelijk, het gaat hierbij om gedragsverandering die niet van de ene op de andere dag is gerealiseerd.

2.1.4 Terugloop Middelen

Voor Enschede is de grootste financiële uitdaging het opvangen van de gevolgen van de rijksbezuinigingen op met name het participatiebudget, maatschappelijke ondersteuning en de sociale werkvoorziening. De koopkracht daalt en veel mensen in de Enschedese samenleving zullen de gevolgen ondervinden van de economische recessie en de geplande rijksbezuinigingen. De gemeente is niet in staat om alle effecten te compenseren. Daarnaast zal er vanaf 2012 op een aantal terreinen decentralisatie plaatsvinden, waarbij vooraf op de bijbehorende budgetten een decentralisatiekorting wordt toegepast. (o.a. Transitie Jeugdzorg)

Enschede houdt oog voor hen die het zonder ondersteuning niet redden.

Tevens wil de gemeente anticiperen op deze ontwikkelingen door stadsdeelsgewijs werken, participatie en innovatie. Naar verwachting van de gemeente kunnen door deze aanpak de gevolgen van de bezuinigingen beter worden opgevangen door de Enschedese samenleving.

2.2. Ontwikkelingen stadsdeelgewijs werken stadbreed

2.2.1 Rol Stadsdeelmanagement

Vanuit het Coalitieakkoord 'Vertrouwen in Enschede' wil het gemeentebestuur stadsdeelmanagement versterken en meer invloed geven op de inzet vanuit de programma's. Elke stadsdeelmanager is gekoppeld aan een programmadirecteur. Zij versterken elkaar door het perspectief van de bewoner centraal te zetten. Tevens wordt door het stadsdeelmanagement meer dan voorheen een regierol gepakt wanneer processen vast dreigen te lopen, voor bewoners belangrijke uitvoeringszaken in het gedrang komen of wanneer innovatief maatwerk is geboden.

In de doorontwikkeling van stadsdeelgewijs werken speelt het Stadsdeelmanagement een sleutelrol, door te signaleren, het burgerperspectief centraal te stellen en door acties te initiëren. Belangrijk is hierbij dat participatie niet beperkt wordt tot de vaste groepen in buurten en wijken en communicatie niet beperkt wordt tot de klassieke middelen. Juist met sociale media en via het EnschedePanel kunnen andere groepen dan de gebruikelijke worden bereikt.

2.2.2 Sturing op resultaten

Programmatisch werken en sturen op doelen en resultaten wordt in 2012 verder ingevuld. Door deze veranderingen gaan de jaarplannen winnen aan focus en betrokkenheid van bewoners en partners. Tevens wordt de aansluiting tussen de programma's en de jaarplannen van de stadsdelen verbeterd en wordt stadsdeelsgewijs werken beter verankerd binnen de programma's. Concreet wordt voor het jaarplan 2012 al begonnen met de sturing op resultaten voor welzijnswerk. Dit betekent dat in plaats van de beleidsgerichte financiering gekozen wordt voor resultaatgerichte financiering. In samenwerking met Alifa proberen we aan te sluiten bij de behoeften in de wijken en bepalen we welke resultaten we in 2012 en de jaren daarna willen behalen. Centraal daarbij staan stimuleren van de eigen kracht en het versterken van het sociale netwerk bij mensen die (lichte) ondersteuning nodig hebben. Een ander voorbeeld van meer programmatisch sturen is dat met de politie en met de afdeling handhaving per stadsdeel prioriteiten worden overeen gekomen.

2.2.3 Wijkbudgetten

Onder de communicatieve kapstok "Jij maakt de buurt!" worden de participatieprojecten van de gemeente naar buiten toe bekend gemaakt. De wijkbudgetten en de wijkbeheerplannen zijn twee van deze projecten en voor 2012 de belangrijkste. Binnen het stadsdeelsgewijs werken heeft de invoering hiervan hoge prioriteit. In april 2011 is het voorstel "wijkbudgetten" door de gemeenteraad vastgesteld. Doel is dat de bewoners meer invloed, zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leefomgeving. De belangrijkste spelers bij het verbeteren van de wijk zijn de bewoners. Van de bewoners wordt een andere rol verwacht en dat betekent ook een andere rol van de overheid. Dit vraagt om loslaten en het geven van ruimte aan de bewoners. De rol van het stadsdeelmanagement zal meer verschuiven naar faciliterend en adviserend. De kaderstellende en toetsende rol van de stadsdeelcommissies wordt nog meer versterkt.

De uitvoering van de wijkbudgetten is inmiddels in volle gang, de meeste wijk- en dorpsraden hebben na de zomervakantie hun procesrol opgepakt. De middelen zijn over de wijken verdeeld en vanuit de gemeente is een adviesgroep Wijkbudgetten ingericht die ook in 2012 de bewoners ondersteunt bij de uitvoering. De uitdaging is het laten deelnemen van veel bewoners aan de ideevorming en de besluitvorming over de wijze van besteden. Hiervoor wordt een mix van communicatiemiddelen ingezet teneinde de bekendheid van wijkbudgetten te vergroten.

De impuls van wijkbudgetten wordt tevens benut voor de versterking van wijk- en dorpsraden, met als doel de representativiteit te vergroten. In de tweede helft van 2012 wordt geëvalueerd en indien de ervaringen positief zijn kan het budget worden uitgebreid met andere middelen uit de programma's en van partners. De woningcorporaties hebben inmiddels aangegeven aan te willen sluiten bij de wijkbudgetten, met hun inzet op het terrein van leefbaarheid. Hoe

dit vorm krijgt zal de toekomst leren. In de loop van 2012 zullen wij dit in ieder geval verder bespreken met de corporaties.

2.2.4 Stadsdeelcommissies en burgerparticipatie

Stadsdeelcommissies

In alle stadsdelen worden acties ondernomen om de invloed en betrokkenheid van bewoners, in de vergaderingen van de stadsdeelcommissies verder te vergroten. Dit komt neer op een andere manier van agenderen en vergaderen. In stadsdeel Oost hebben bewoners gelegenheid om in het eerste half uur van de vergadering agendapunten in te brengen. De eerste ervaringen zijn positief. De stadsdelen Centrum, West en Noord proberen verschillende debatvormen uit, zodat deelname aan een discussie zo laagdrempelig mogelijk is. Stadsdeel Zuid zet in op interactieve vergaderingen, waarbij bewoners informatie krijgen van het stadsdeel via Hyves, Twitter, Facebook en Buurtlink. Ook hebben bewoners de mogelijkheid om digitaal hun vragen te stellen aan de leden van de stadsdeelcommissie. Samen met de commissies en de griffie wordt bekeken welke experimenten zich lenen om regulier in alle stadsdelen in te bedden.

Burgerparticipatie

Er gebeurt veel vanuit de samenleving, zonder dat er enige overheid aan te pas komt. Voor een aantal maatschappelijke initiatieven is het goed dat de overheid aansluit. En andersom past het in een vitale samenleving dat bewoners en partners invloed hebben op de leefomgeving. Hiervoor is het nodig dat wij investeren in een goede interactie met bewoners en partners in de stad. De nieuwe media spelen daarbij een belangrijke rol. Deze inzet komt vooral in de stadsdelen tot uitdrukking, want daar raakt het beleid de bewoner. De ervaring heeft geleerd dat het er daarbij met name om gaat een betrouwbare overheid te zijn, vooral in de communicatie. Voor de bewoner zijn we één gemeente en hij/zij ziet graag dat we goed luisteren, doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

3. Stadsdeel Oost in zijn geheel

3.1 Korte beschrijving stadsdeel oost

Stadsdeel Oost is het gebied dat ligt tussen de Lossersetraat, Oldenzaalsestraat, Laares-, Oliemolen-, Hogeland- en Varviksingel, Zuiderval, A-35 en de landsgrens met Duitsland. Het telt 38.500 inwoners en is daarmee het grootste stadsdeel. Het stadsdeel bestaat uit de volgende woongebieden:

- Stokhorst, Ribbelt, Park Stokhorst en Schreurserve;
- Velve-Lindenhof;
- Zuid-Oost met Diekman, Hogeland, Wooldrik en Leuriks
- Eschmarke;
- Dolphia;
- Glanerbrug met omliggende wijken als Oikos, Eilermarke en Beekveld;
- Woonwagencentrum, Cascade, Euregio-bedrijventerrein en buitengebied.

Het stadsdeel kent één aanpakwijk (Velve-Lindenhof) en drie aandachtswijken (Dolphia, Ontdekkingsreizigersbuurt en Diekman-Noord). De overige wijken kunnen worden gezien als beheerwijken/- dorp. Dit onderscheid betekent dat er verhoudingsgewijs meer aandacht tijd en middelen worden besteed aan de aanpakwijk en de aandachtswijken. Door zijn diversiteit in woonmilieus voor alle lagen van de bevolking heeft dit stadsdeel veel te bieden. Het uitgestrekte, waardevolle buitengebied is daarnaast een beeldbepalende kwaliteitsfactor.

3.2 Vertaling coalitieakkoord en programmabegroting in Oost

Zoals eerder beschreven wil de gemeente Enschede meer ruimte, zeggenschap, sturing en verantwoordelijkheid geven aan bewoners, ondernemers en verenigingen in de wijken. Daarom wil zij in de komende jaren de verantwoordelijkheid dichter bij de burger leggen, het zelforganiserend vermogen vergroten en vertrouwen geven. Dit komt in Oost tot uiting door:

- Allereerst in de praktijk van alledag het perspectief van burgers centraal te stellen;
- Actief op zoek te gaan naar “energiebronnen” in het stadsdeel, die te verbinden met gemeentelijke doelen en die vervolgens zonodig te faciliteren;
- Participatie te intensiveren en uit te breiden naar nieuwe groepen;
- Creatief verbindingen te leggen tussen ideeën, terreinen en partijen.

Er speelt in oost een aantal initiatieven die illustratief zijn voor de nieuwe wind. Anderen kunnen hieraan inspiratie ontleenen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Ontwikkelen van wijkdiensten in Schreurserve met inzet ZZP-ers. Ook de wijkraad is hierbij betrokken. Het jaar 2011 heeft in het teken gestaan van de voorbereiding. Naar verwachting wordt in de loop van 2012 door ondernemers begonnen met de uitvoering.
- De voetbalvereniging FC Het Centrum had het als pure voetbalvereniging moeilijk om het hoofd boven water te houden. Tegelijkertijd is het de enige organisatie in de buurt. De vereniging heeft de bakens verzet en is aan maatschappelijke betekenis gaan winnen. Er worden ook welzijns- recreatieve en educatieve activiteiten georganiseerd onder de paraplu van de vereniging. Daarvoor ontvangen ze een bescheiden bijdrage van zowel de Woonplaats als de gemeente. In 2012 houdt die gemeentelijke bijdrage op, omdat men nu zelf kan beschikken over het wijkbudget voor het woonwagencentrum en Cascade.
- In Velve-Lindenhof is door bewoners zelf het buurtmuseum opgericht en in gebruik genomen. Aan dit museum is tevens een huiskamer gekoppeld. Het is een plek van ontmoeting, historie en een uiting van de ‘trots op de wijk’.
- Twee pilots om verkeersoverlast scholen tegen te gaan: Gerardusschool aan de Kerkstraat en beide scholen in de Eschmarke. Naast fysieke maatregelen wordt er vooral inzet op gedragsverandering (lopen, fietsen naar school in plaats van met de auto) en de eigen verantwoordelijkheid van de ouders door positieve prikkels. De afronding van deze projecten is in 2012.
- Wijk sportvoorziening sportpark Schreurserve, Diekman en Bultserve (vitale sportvereniging, maar dan met meerdere verenigingen en instanties). Vergroten van betekenis sportvereniging en sportaccommodaties voor de wijk.
- Benutting en versterking van de eigen kracht van Glanerbrug samen met de Dorpsraad en Domijn. Op alle terreinen wordt bezien wat de mogelijkheden zijn, waarbij het accent ligt op “doen”. Het eerste resultaat is de aanpak Bultserve, waarbij met het kunstgrasveld als katalysator de maatschappelijke betekenis is en verder wordt verbreed.

- Inzet van combinatiefunctionarissen als verbinders tussen scholen, sportverenigingen, cultuur en de buurt. Oost telt er met ingang van 2012 vier: in Velve-Lindehof, Glanerbrug, Diekman en Zuidoost. (De laatste is op het gebied van cultuur in samenwerking met het Rijksmuseum)
- Uitbreiden van contacten met ondernemers (bijvoorbeeld: Glanerbrug, Euregio, Miro, Stokhorst, Ribbelt) en in de slipstream daarvan de verbinding leggen met het werkplein.
- Samen met scholen uit Glanerbrug, Gronau en Epe en de Gronau en de Dorpsraad aan weerszijden van de grens bomen planten op boomplantdag. Een praktisch project van onderop in het teken van duurzaamheid en grensoverschrijding.

3.3 Participatie en wijkbudgetten.

De afgelopen jaren is de participatie van bewoners in oost wezenlijk toegenomen, zowel in kwantiteit als kwaliteit. Er participeren meer mensen, de verscheidenheid is toegenomen en er wordt meer eigen verantwoordelijkheid genomen, zeker als het om zaken in de directe woonomgeving gaat. Dit is te illustreren met legio voorbeelden. Deze toename is mede een gevolg van activiteiten als Buurt in Actie, buurtautonomie, wijkbeheerplannen en participatietrajecten van bijvoorbeeld woningcorporaties. Een volgende stap die de participatie nu al zichtbaar bevordert en dat ongetwijfeld verder zal doen is de invoering van wijkbudgetten. In de tweede helft van 2011 is men in alle wijken van het stadsdeel oost begonnen, echter niet allemaal tegelijk en niet allemaal even voortvarend. Want her en der loopt men ook tegen allerlei vragen op. Maar het totaal beeld voor het stadsdeel oost is positief. Naar verwachting zullen de eerste bestedingsplannen in het eerste kwartaal 2012 aan de stadsdeelcommissie worden voorgelegd en de laatste(n) voor de zomervakantie. In de tweede helft van 2012 volgt een stadbrede evaluatie.

Ter informatie volgt een overzicht van de voor 2012 beschikbare budgetten:

Zuid Oost	€ 54.100	(incl €18.300 uit 2011)
Velve Lindenhof	€ 33.300	
Ribbelt / Stokhorst	€ 98.500	(incl €46.000 uit 2011)
Glanerbrug	€ 79.921	(incl €9.421 uit 2011)
Dolphia	€ 10.300	
Eschmarke-Zuid	€ 15.600	
Cascade/WoWaLo	€ 3.100	
Initiatiefkracht	€ 92.500	(incl €34.700 uit 2011)

Zoals bekend telt het stadsdeel vijf door B&W erkende wijk- en dorpsraden, die hun rol kritisch, betrokken en constructief uitvoeren. Hun betekenis voor hun wijk en dorp is toegenomen en hun bijdrage in de verbinding met de gemeente is belangrijker geworden. Ze functioneren allemaal in meer of mindere mate als wijkorgaan nieuwe stijl. Een punt van aandacht is de vraag of de samenstelling voldoende representatief is en de doorstroming voldoende. Wat betreft die samenstelling is het interessant dat er juist vanuit de Velve-Lindenhof een initiatief is gekomen voor alle wijkorganen om bewoners tussen de 25 jaar en de 45 jaar in de wijk- of dorpsraad te krijgen. Vermeldenswaard is ook dat in Dolphia een bewonerscommissie al weer enkele jaren flink aan de weg timmert en zich ook wil inzetten voor het wijkbudget.

3.4 Wijk-, kinder-, jongeren-, ouderen- en migrantenwerk (Alifa)

Ten opzichte van vorig jaar zijn er twee belangrijke wijzigingen:

- Met ingang van 2012 is het BCF vervallen. De inkoop geschiedt op basis van resultaatgerichte afspraken, uiteraard binnen de stedelijke kaders. Wat deze verandering inhoudt zal verderop worden toegelicht.
- Door een bezuiniging op wijkwerk van stadbreed € 200.000,- is er voor oost een bedrag van € 43.600,- per jaar minder beschikbaar. Hoe dit in oost wordt vertaald wordt eveneens verderop toegelicht.

Zoals eerder aangekondigd is in 2011 afscheid genomen van het BCF en het daarbij behorende productenboek: minder bureaucratie meer resultaten. Er is gekozen voor een resultaatgerichte inkoop die aansluit op de vraag vanuit de wijken. Aandachts- en

aanpakwijken hebben daarbij voorrang, omdat daar de sociaal-maatschappelijke problemen het grootst zijn. Dit is volgens de prioritering door de wijkorganen en de stadsdeelcommissie. Een andere verandering is dat er alleen nog Welzijn Nieuwe Stijl (WNS) wordt “ingekocht”. Belangrijke kernbegrippen hiervan zijn: de eigen kracht van de burger voorop, direct er op af, tijdelijke ondersteuning en resultaatgericht werken. Alifa heeft met een intensief veranderingstraject de hele organisatie rijp gemaakt voor deze verandering.

In overleg met Alifa is bij deze gelegenheid nog eens kritisch gekeken naar de behoefte aan jongerenwerk. Ook omdat er in voorgaande jaren met tijdelijke middelen extra jongerenwerk werd ingekocht. Dit heeft ertoe geleid dat in 2012 regulier meer jongerenwerk wordt ingekocht en minder wijkwerk. Dit is mogelijk omdat het wijkwerk (kinder- en opbouwwerk) anders wordt ingezet, vanuit de principes van welzijn nieuwe stijl (onder andere meer inzet van vrijwilligers, bewoners gaan zelf aan de slag). Hiermee wordt ook recht gedaan aan de prioritering van jongerenwerk door de wijkorganen, het stadsdeelteam en de stadsdeelcommissie, zoals dat naar voren kwam tijdens de kooksessie. Wijkwerk wordt alleen ingezet daar waar dat strikt nodig is, met extra aandacht voor de aanpak- en aandachtswijken. Zo komt bijvoorbeeld de stadsdeelbrede algemene ondersteuning van wijkorganen door opbouwwerk te vervallen.

Het jongerenwerk richt zich vooral op jongeren die er niet op eigen kracht komen en vaak geen gebruik maken van algemene voorzieningen als muziek- en sportverenigingen. Tevens richt het jongerenwerk zich op groepen die overlast veroorzaken. Voor een groot deel gaat het over dezelfde jongeren, waarbij de aanpak van overlast en een pedagogische aanpak hand in hand gaan. In het kader van WNS gaat het jongerenwerk veel minder zelf doen. De jongeren moeten meer zelf gaan doen en er wordt meer gebruik gemaakt van eerdergenoemde algemene voorzieningen. Voorbeelden die dit illustreren zijn: de samenwerking tussen jongerenwerk en sportverenigingen op het sportpark Schreurserve en jongeren die veel meer eigen verantwoordelijkheid krijgen bij het beheer en de exploitatie van de Hut.

3.5 Sport en Bewegen

Als eerste stadsdeel is in 2011 Oost door de consultant sport en bewegen een z.g. beweegteam opgericht. Dit team bestaat uit meer dan 10 stagiaires van MBO en HBO en de drie combinatiefunctionarissen. Het mes snijdt aan twee kanten. Door de inzet van stagiaires kunnen er veel meer activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking met verenigingen, scholen en vrijwilligers en er worden geschikte stageplaatsen aangeboden. De eerste ervaringen zijn zonder meer positief. Een in het oogspringende nieuwe activiteit is de dancebattle. De belangstelling hiervoor is groot.

3.6 Duurzaamheid

Hoewel duurzaamheid geen kerntaak is van het SDM wordt het waar mogelijk gestimuleerd. In de praktijk gaat het daarbij veelal om kleinschalige initiatieven die vooral zijn gericht op bewustwording. Voorbeelden daarvan in het stadsdeel oost zijn: de grensoverschrijdende boomplantdag, moestuinen bij scholen gerund door vrijwilligers uit de buurt en opschoondagen. Van veel grotere betekenis voor de reductie van de CO2 uitstoot is echter de nieuwbouw en renovatie van zeer energiezuinige woningen. In oost gaat het daarbij om substantiële aantallen, neem alleen al de Velve-Lindenhof (nieuwbouw en renovatie van bijna 300 woningen door Woonplaats en Ons Huis), Dolphia (renovatie van 240 woningen door Ons Huis) en Schreurserve (renovatie van 195 woningen door Domijn).

3.7 Ontwikkelingen Politie en prioritering 2012

Om te beginnen verloopt de samenwerking in oost van de politie met alle partners zonder meer goed. Er spelen echter bij de politie twee ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de inzet van de politie. In de eerste plaats is Twente een z.g. krimpkorps en is daardoor de sterkte de afgelopen jaren afgenomen. In overleg met de politieleiding worden inspanningen gedaan om zo veel mogelijk blauw op straat te houden. Een ander punt is de landelijke reorganisatie van de politie. Wat dit betekent voor de wijkgerichte inzet van de politie is nu niet te voorspellen.

Vast staat wel dat we in Enschede die wijkgerichte aanpak effectief vinden, hetgeen overigens niet betekent dat er niets zou kunnen veranderen in de organisatie. Op stedelijk niveau wordt samen met de burgemeester, de wethouder stadsdeelsgewijs werken, de politieleiding en dat stadsdeelmanagers de vinger aan de pols gehouden.

Zoals beschreven in het koersdocument zijn door de politie in afstemming met het stadsdeelmanagement de prioriteiten voor 2012 vastgesteld. Die zijn: aanpak jeugdoverlast, aanpak sociale problematiek (zoals huiselijk geweld, drugs- en drankoverlast) en aanpak woninginbraken, alles via het wijkgerichte werken. Door problemen vroegtijdig te signaleren en integraal wijkgericht te werken kan voorkomen worden dat problemen groter worden en dat mensen afglijden naar criminaliteit.

Daarnaast is inmiddels gestart met het veldwerk voor WENS. De resultaten hiervan zijn echter pas in de tweede helft van 2012 bekend, dus worden die meegenomen worden in het jaarplan voor 2013.

3.8 Ontwikkelingen Stadsdeelbeheer

De samenwerking tussen stadsdeelbeheer en stadsdeelmanagement is de afgelopen tijd verder versterkt en er zijn plannen in de maak voor nog verdergaande samenwerking. De thema's voor stadsdeelbeheer in 2012 zijn onveranderd inrichting, beheer en onderhoud en burgerparticipatie. Het instrument daarvoor zijn de wijkbeheerplannen. Na de pilot in 2011 voor het Bentveld wordt het proces van het samen met bewoners, ondernemers en partners maken van wijkbeheerplannen verder over de stad uitgerold; jaarlijks worden er in ieder stadsdeel voor twee 'nieuwe' wijken wijkbeheerplannen opgesteld. In 2012 is dat voor het stadsdeel oost om te beginnen Zuid-Oost (Diekman en Hogeland). De wijk voor de tweede helft moet nog worden gekozen. Verder wordt in 2012 uitvoering gegeven aan de jaarschijf 2012 van het Wijkbeheerplan Bentveld 2012-2016. Er wordt gestimuleerd dat bewoners zelf meer verantwoordelijkheid nemen voor hun woonomgeving o.a. via buurtautonomie. Stadsdeelbeheer heeft daarbij een faciliterende rol.

3.9 Verwerking uitkomsten kooksessie

Aandacht voor voldoende en goed jongerenwerk sprong er over de gehele linie uit. Dit wordt in het jaarplan 2012 vertaald. Andere algemene punten die hoog scoorden waren de wijkbudgetten en het meer betrekken van sportverenigingen en sportaccommodaties bij de wijk door het concept van de vitale sportvereniging. Op dit laatste punt zijn er plannen in ontwikkeling c.q. in uitvoering op de sportparken Schreurserve en het Diekman. Andere punten die tijdens de kooksessie naar voren zijn gebracht, komen aan bod bij de activiteiten per gebied verderop in dit jaarplan.

4. Stadsdeel Oost per wijk

4.1 Glanerbrug

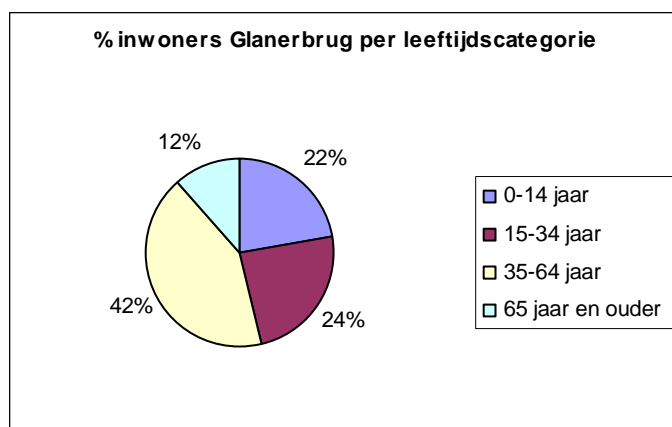
Wijkanalyse

Aantal inwoners: 13275

- Mannen: 6654 (50.01%)
- Vrouwen: 6621 (49.9%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 36,3

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	2958	3169	5608	1540

	Jaar Cijfers	Glanerbrug	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden [%]	2011	7,7	8,8
Voortijdig schoolverlaten [aantal leerlingen]	2010	7	571
Het percentage inwoners met een WMO voorziening [%]	2010	8,8	11,8
Waardering van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen [rapportcijfer]	2009	6,9	7,3
Etniciteit: niet-Westers [%]	2011	12,4	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt [%]	2009	14,3	9

Glanerbrug is één van de drie dorpen van Enschede, maar wel het meest “stedelijke”. Het is een dorp met een eigen identiteit, een grensdorp met dorpse cultuurkenmerken en woonmilieus en daarmee een interessante woonplek voor ruim 13.000 inwoners. De nieuwbouwwijken Oikos, Voskamp, Beekveld, ‘t Schild en Eilermarke zijn tegen het dorp aangebouwd, waarmee de grenzen met de stad zijn vervaagd. Met deze wijken beschikt Glanerbrug over verschillende woonmilieus, er is voor elk wat wils. Het gebied kent aan de oost- en westkant natuurlijke grenzen, door respectievelijk de Glanerbeek en het eco-park.

Glanerbrug heeft een station aan de spoorlijn Enschede - Gronau met directe treinverbindingen naar Enschede en de Duitse steden Münster en Dortmund. Door Glanerbrug ligt de HOV-baan oost, waardoor een snelle verbinding met het centrum van de stad mogelijk is.

De verscheidenheid in woonmilieus betekent ook verscheidenheid in sociaal-economische positie van bewoners. Het inkomensniveau van de bewoners van het oorspronkelijke dorp, bestaande uit de wijken Glanerveld, Bentveld, Bultserve, Schipholt en Glanermaten is iets lager dan dat van de nieuwbouwwijken die tegen het dorp zijn aangebouwd. Er zijn wijken die extra aandacht vragen. In de eerste plaats de Ontdekkingsreizigersbuurt, waarover later meer. Andere wijken waar sociaal-economisch de vinger aan de pols moet worden gehouden zijn delen van de muziekbuurt, delen van 't Bentveld en delen van de Bultsweg.

Glanerbrug kent een rijk verenigingsleven, bij voorbeeld op gebied van sport en muziek. De Dorpsraad Glanerbrug vervult een actieve rol. Er is in 2010 een nieuwe ondernemersvereniging opgericht, de GO, die flink aan de weg timmert. Mede onder invloed van de Dorpsraad en de GO is de eenheid de afgelopen tijd toegenomen. Een voorbeeld van meer eenheid is dat er in 2010 met brede steun een kunstgrasveld op Bultserve is gerealiseerd. Deze voorziening is een katalysator voor de samenwerking en voor de vergroting van de maatschappelijke betekenis van Bultserve, zoals genoemd in de Quick Scan.

De woningcorporatie Domijn heeft veel bezit in Glanerbrug en heeft een gebiedsvisie opgesteld waarin de plannen voor de wooncomplexen van Domijn beschreven staan. In de uitvoering van de visie trekt Domijn samen op met de Dorpsraad, de bewoners, de gemeente en andere partners.

Voor en samen met de wijk het Bentveld is er een wijkbeheerplan gemaakt. Bewoners hebben actief mee gedacht over het onderhoud van de openbare ruimte en de leefbaarheid in hun buurt en over de bijdrage die ze daaraan zelf kunnen leveren.

Met alle partners is het sociale plan voor de Ontdekkingsreizigerbuurt geëvalueerd. Ondanks de inspanningen is de neerwaartse spiraal niet gestopt. Hoofdzakelijk wordt dit veroorzaakt door externe factoren als een relatief hoge mutatiegraad van bewoners en toename van het aantal huurders met sociale problemen. All betrokken partijen zijn zich bewust van de situatie en hebben toegezegd een tandje bij te zetten. Niettemin kunnen we de ambities op sociaal-economisch terrein en op het gebied van de leefbaarheid niet al te hoog stellen, omdat de samenstelling van de populatie zich slechts beperkt laat beïnvloeden. Gelukkig is er in het najaar van 2011 een goede doorstart van het sociaal plan gemaakt met behulp van de Oasisgames. Dat heeft veel betrokken buurtbewoners opgeleverd.

4.1.1 Hoofdpijnen zoals verwoord in Koersdocument 2012

- Samen met Domijn en de Dorpsraad tot uitvoering komen van een gezamenlijk ontwikkelingsplan (werkdocument) , waarin vijf speerpunten staan: realiseren permanent jeugdhonk de Hut en verder ontwikkelen Brede School (fysiek en inhoudelijk), wijkbeheersplan Bentveld, uitvoeren acties uit quickscan Bultserve, uitvoeren sociaal plan Glanerbrug-Zuid (ontdekkingsreizigerbuurt) en onderzoeken haalbaarheid ontwikkelen van vervoersdiensten met zorginstellingen en vrijwilligers.
- Ondersteunen van Glanerbrugse ondernemers bij verkrijgen Keurmerk Veilig Ondernemen.
- Samen met medewerkers van de scholen, leerlingen, ouders, gemeente en politie verminderen van de verkeersoverlast bij Gerardusschool. Met behulp van een stagiaire van de UT, die vooral wil inzetten op positieve gedragsbeïnvloeding, naast fysieke maatregelen en handhaving als sluitstuk.

4.1.2 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid <i>Doel: Verbeteren van de leefbaarheid (sociaal en fysiek).</i>			
Uitvoeren van het wijkbeheerplan Bentveld, aanpak van de actiepunten die omschreven staan in het wijkbeheerplan. Dat betreft onder meer de herinrichting van de Bentstraat. Bewoners zijn via enquête benaderd om een voorkeursvariant uit te spreken.	Gemeente/ stadsdeelbeheer	Doorlopend 3 ^{de} kwartaal	LO
De Hut inrichting buitenruimte. Ontwerp in overleg met bewoners en partners is besproken. De aanleg start na de bouw van het jeugdthunk.	Gemeente/stads- deelmanagement	4 ^{de} kwartaal	LO
Ontdekkingsreizigersbuurt: uitvoering plan van aanpak nav de evaluatie van het Sociaal Plan, met o.a. herinrichting openbare ruimte samen met bewoners, en opzetten dependance van Power in de buurtflat voor activering van 7 bewoners.	Gemeente/stads- deelmanagement	doorlopend	WZW,LO
Menuetstraat, renovatieproject van het openbaar groen samen met de bewoners	Gemeente/ stadsdeelbeheer	2 ^{de} kwartaal	LO
Jacob le Mairestraat, herinrichten van de straat	Gemeente/ stadsdeelbeheer	2 ^{de} kwartaal	LO
Dirk Hartogstraat, herinrichting van de straat	Gemeente/ stadsdeelbeheer	2 ^{de} kwartaal	LO
Bultsweg herinrichting en nieuwe riolering	Gemeente/ stadsdeelbeheer	4 ^{de} kwartaal	LO
Gronausestraat evaluatie van het functioneren 2 ^e kwartaal en aanpak eventuele tekortkomingen in 3 ^e kwartaal. Reparatie plein en herstel van bomen 2 ^e kwartaal	Gemeente/ stadsdeelbeheer	2 ^{de} en 3 ^{de} kwartaal	LO
Oikos aanleg infiltratie en transport riool in wadi's	Gemeente/ stadsdeelbeheer	4 ^{de} kwartaal	LO
Nationale boomfeestdag, kinderen planten bomen in hun leefomgeving. Grensoverschrijdend project waar 400 Nederlandse en Duitse leerlingen aan deelnemen.	Gemeente/ stadsdeelbeheer	voorjaar	LO, WZW
Samenlevingsopbouw <i>Doel: Versterken van de samenlevingsopbouw en vergroten van het buurtvermogen</i>			
Ekersdijk skatevoorziening. De jongeren organiseren een openingshandeling in het 1 ^e kwartaal. Alifa en de combinatiefunctionaris gebruiken deze plaats voor het organiseren van sportevenementen samen met de jeugd van Eekmaat West, Dolphia en Glanerbrug.	Gemeente/stads- deelmanagement	1 ^{ste} kw opening	O&O
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Deelnemen aan de FC Twente Cup met uitvoeren buurtbijdrages	Alifa/ FC Twente Cup	doorlopend	O&O

Participatie <i>Doel: Vergroten van de deelname bij buurt en/of activiteiten en voorzieningen</i>			
Er is een commissie Wijkbudgetten gevormd en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners. Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd. De dorpsraad heeft hierbij een procesrol.	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal doorlopend	WZW
Kinderuniversiteit Glanerbrug, activiteiten gericht op techniek en wetenschap ism met de Universiteit Twente.	Alifa	Doorlopend	O&O
Scholen bieden verlengde onderwijstijd om kinderen naar een hoger niveau te brengen zodat de instroom naar het middelbaar onderwijs hoger is. Voor schooltijd pre-teaching en tijdens de zomervakantie de Zomerschool.	Alifa	Doorlopend	O&O
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
8 jongeren vormen samen de beheercommissie van de nieuw te bouwen jongerenruimte de Hut	Alifa	1 ^{ste} kwartaal	O&O
Aanbieden van MRT-lessen aan leerlingen van groep 2 en 3 (nieuw in de laagste klassen)	Gemeente/ ONS	Doorlopend	O&O
Invoering van het leerlingvolgsysteem op het gebied van bewegen.	Gemeente/ ONS	Doorlopend	O&O
Beweegwijs, inzet op naschoolse sportactiviteiten	Gemeente/ONS	Doorlopend	O&O
Veiligheid: <i>Doel: Bevorderen van de fysieke en sociale veiligheid</i>			
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden. Aandachtsgebieden: Bultserve, Rondostraat, Ouverturestraat (ook Cruijffcourt)	Politie	doorlopend	WZW
Afname van 3 overlastgevende/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Verkrijgen van de eerste ster Keurmerk Veilig Ondernemen Glanerbrugse Ondernemers en verdere ondersteuning.	Ondernemers GO ism met gemeente, stadsdeelmanagement	4 ^{de} kwartaal doorlopend	WZW, E&W
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	Politie	doorlopend	WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing.	Politie	doorlopend	WZW
De wijkagent houdt wekelijks een spreekuur samen met de Dorpsraad, waar bewoners met vragen op het gebied van veiligheid en samenlevingsopbouw terecht kunnen.	Politie	wekelijks	WZW

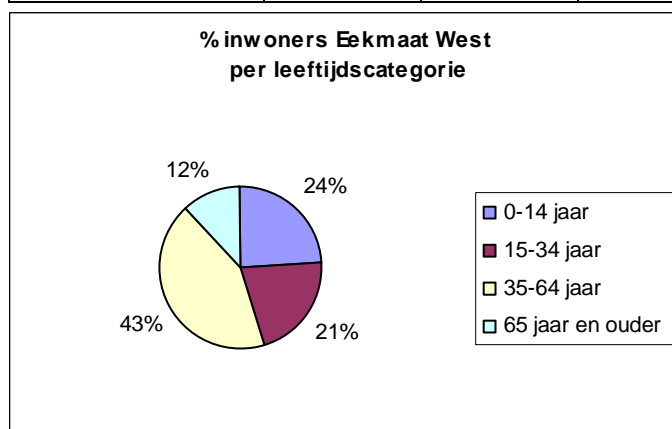
4.2 De Eschmarke (Eekmaat-West)

Wijkanalyse

Aantal inwoners: 3286

- Mannen: 1597
- Vrouwen: 1689
- Gemiddelde leeftijd (jaren): 35,6

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	792	695	1411	388

	jaar	Eekmaat West	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) [%]	2011	4,2	8,8
Voortijdig schoolverlaten [leerling]	2009	5	715
Het percentage inwoners met een WMO voorziening [%]	2010	7,7	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen [rapportcijfer]	2009	7,7	7,3
Etniciteit: niet-Westers fractie [%]	2011	11,5	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt [%]	2009	0	9

De Eschmarke (Eekmaat-West en Leuriks Oost) ligt centraal in de Eschmarke aan de zuidkant van de Gronausestraat. Deze z.g Vinex wijk is relatief jong en ziet er fraai uit met verschillende woonmilieus. Het is er goed wonen en leven. In de wijk wonen veel gezinnen met kinderen, de werkloosheid is laag en er het grootste gedeelte van de inwoners zijn huiseigenaren. Het inkomensniveau is relatief hoog. Nu na een aantal jaren is er meer oudere jeugd en dat vraagt meer aandacht. Hieraan is tegemoet gekomen door de aanleg van een skatevoorziening eind 2011 waarvan het ontwerp door de jongeren zelf is bedacht. Ook heeft in 2011 de scoutinggroep Mgr Ariëns zich aan de rand van de wijk gevestigd.

De gezamenlijke verkeersanalyse over de ontsluiting heeft de klokken tussen de gemeente en bewoners van de Eschmarke en Glanerbrug gelijk gezet. De korte termijn maatregelen van verlenging van uitvoegstroken en aanpassing van de verkeerslichten worden in 2012 uitgevoerd. Hiermee is een streep gezet onder een irritatiepunt dat telkens de kop op stak.

De wijkraad Eschmarke Zuid heeft in het afgelopen een vernieuwing doorgemaakt. Er is o.a. een nieuwe voorzitter benoemd en er hebben zich een aantal nieuwe leden voor de wijkraad aangemeld. In 2011 is de wijkraad samen met de wijkagent gestart met een wekelijks spreekuur en doet actief mee aan het functionarissenoverleg en het project "Veilige schoolomgeving".

4.2.1 Hoofdlijnen zoals verwoord in Koersdocument 2012

- Samen met medewerkers van de scholen, leerlingen, ouders, gemeente en politie verminderen van de verkeersoverlast bij de beide basisscholen (overlast die ook nadelige invloed heeft op doorstroming Gronausestraat). Met behulp van een stagiaire van de UT, die vooral wil inzetten op positieve gedragsbeïnvloeding naast fysieke maatregelen en handhaving als sluitstuk. (Project "Veilige schoolomgeving")

4.2.2 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid <i>Doel: verbeteren van de leefbaarheid (sociaal en fysiek)</i>			
Onderzoek naar de mogelijkheid van de aanleg van een vlindertuin in het eco-park. Na aanleg zal het beheer door leerlingen uitgevoerd worden.	Gemeente/ stadsdeelbeheer	1 ^{ste} kwartaal	LO, WZW
Nationale boomfeestdag, kinderen planten bomen in hun leefomgeving. Grensoverschrijdend project waar 400 Nederlandse en Duitse leerlingen aan deelnemen.	Gemeente/ stadsdeelbeheer	voorjaar	LO, WZW
Samenlevingsopbouw <i>Doel: Het versterken van de samenlevingsopbouw en vergroten van het buurtvermogen.</i>			
Grondwaterproblematiek: onderzoek naar de oorzaak van de problematiek.	Gemeente/ stadsdeelbeheer	2 ^{de} kwartaal	SO,LO
In overleg met Alifa bepaalt de gemeente/SDM de inzet jongerenwerk in relatie tot deze wens in combinatie met inzet combifunctionaris en aanbod (sport)activiteiten in de wijk.	Alifa en gemeente/ONS	Doorlopend	WZW
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Participatie <i>Doel: Vergroten van de samenlevingsopbouw en vergroten van het buurtvermogen</i>			
Er is een commissie Wijkbudgetten gevormd en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners.	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal	WZW

Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd. De wijkraad heeft hierbij een procesrol.			
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
25 kinderen uit het speciaal onderwijs nemen deel aan activiteiten in de buurt (in de wijken Schreurserve, Dolphia, Eekmaat en Diekman Noord)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
Invoering leerlingvolgsysteem op gebied van bewegen.	ONS	Doorlopend	O&O
Veiligheid <i>Doel:Bevorderen van de fysieke en sociale veiligheid.</i>			
Project Veilige schoolomgeving: na een analyse van de objectieve en subjectieve veiligheid in de schoolomgeving komen tot een samengesteld pakket van maatregelen die verkeersveiligheid rondom de school moet verbeteren. Dit wordt aan de hand van een enquête gemeten.	Gemeente/stadsdeelmanagement	1 ^{de} kwartaal 2 ^{de} kwartaal doorlopend	SO, WZW en LO
Uitvoeren van de oplossingsrichting ten aanzien van de ontsluiting van Eschmarke/Glanerbrug. Verlenging van invoegstroken en het beter afstellen van de verkeerslichten.	Gemeente/stadsdeelbeheer	3 ^{de} kwartaal	SO/LO
Speerpunt jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald en er wordt handhavend opgetreden. Aandachtspunt Ecozone (Eekmaat), busbaan, Heliosflat (Oikos)	Politie	doorlopend	O&O
Afname van 3 overlastgevende/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
De wijkagent houdt wekelijks een spreekuur samen met de wijkraad, waar bewoners met vragen op het gebied van veiligheid en samenlevingsopbouw terecht kunnen.	Politie	wekelijks	WZW
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden.	Politie	doorlopend	WZW
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	Politie	doorlopend	WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing.	Politie	doorlopend	WZW

4.3 Dolphia

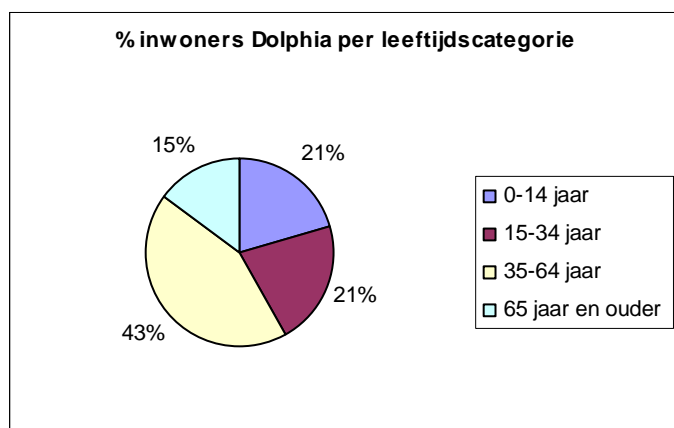
Wijkanalyse

Aantal inwoners: 519

- Mannen: 247 (47,6%)
- Vrouwen: 272 (52,4%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 38,7

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	107	110	226	76

		Dolphia	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) (werkloos)	2011	22,3	8,8
Voortijdig schoolverlaten [leerling]	2010	2	571
Het percentage inwoners met een WMO voorziening [%]	2010	21,6	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen [rapportcijfer]	2009	*	7,3
Etniciteit: niet-Westers fractie [%]	2011	10,8	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt [%]	2009	*	9

* Geen gegevens beschikbaar

Dolphia is een bijzondere, op zichzelf staande wijk. De betrokkenheid van Dolphianen bij hun wijk is groot. Dit is met name te zien in de door Dolphianen zelf georganiseerde activiteiten zoals de straatspeeldag, sinterklaasfeest en kerstmarkt.

Dolphia is een aandachtswijk vanwege de sociaal maatschappelijke situatie. Het gemiddelde inkomen is laag en de sociale problematiek is relatief groot. Afgezien van een klein aantal koopwoningen aan de Slankweg, bestaat vrijwel de gehele wijk uit huurwoningen van Ons Huis. De leefbaarheid, veiligheid en sociaal-maatschappelijke situatie is de afgelopen jaren enigszins verbeterd en is nu vrij stabiel. Een eerder voorgenomen herstructurering is niet doorgegaan en de realisatie van Eschmarkerveld rondom Dolphia is zeer vertraagd. Daardoor ligt Dolphia nog steeds op zichzelf en ligt het buurthuis nog steeds iets buiten de wijk. Aan de huurwoningen wordt momenteel planmatig onderhoud verricht. De verwachting is dat de sociaal maatschappelijke situatie de komende jaren grosso modo zo blijft. Er is een goede afstemming tussen de functionarissen in Dolphia en er functioneert een zeer betrokken en actieve bewonerscommissie, die deels een personele overlap heeft met de eveneens actieve huurderscommissie van Ons Huis. Daarnaast is er sinds kort een commissie wijkbudgetten, met ook personele overlap met de twee andere commissies. Ingezet wordt vooral op het stimuleren van activiteiten in het buurthuis De Kei, vrijwilligerswerk en buurtinitiatieven. Met geld van Buurt in Actie hebben de bewoners al veel bereikt en is er een goede basis gelegd voor de inzet van het wijkbudget. Dat laatste heeft men voortvarend opgepakt. Goed voor de sociale samenhang is dat men met het geld juist veel aan activiteiten besteedt, in plaats van aan fysieke voorzieningen. De door de Dolphianen ervaren drempel richting de Kei is het afgelopen jaar verlaagd. Alle initiatieven en de goede samenwerking hebben het buurtvermogen van Dolphia vergroot. En daar wordt op voortgebouwd.

4.3.1 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid <i>Doel: Verbeteren van de leefbaarheid (sociaal en fysiek)</i>			
Winterweg herinrichting laatste gedeelte	Gemeente/ stadsdeelbeheer	2 ^{de} kwartaal	LO
Groot onderhoud 166 woningen Dolphia	Ons Huis	afronding 4 ^e kwartaal 2012	SO
Samenlevingsopbouw <i>Doel: Versterken van de samenlevingsopbouw en vergroten van het buurtvermogen</i>			
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Verder ontwikkelen van Beweegwijs op de basisscholen Glanerbrug-Noord en Gerardusschool.	Alifa, Gemeente/ONS	Doorlopend	O&O
Vanuit Basis053 op het gebied van sport, cultuur, techniek, natuur, sociale vaardigheden en opvoedondersteuning projecten ontwikkelen om de samenwerking van inwoners in de wijk te stimuleren.	Alifa	Doorlopend	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Participatie <i>Doel: Vergroten van de deelname bij buurt en/of activiteiten en voorzieningen</i>			

Er is een commissie Wijkbudgetten gevormd en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners. Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd.	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal	WZW
Bosproject, 40 basisschool leerlingen nemen deel aan een natuureducatie project waarbij ze onderhoudswerkzaamheden verrichten in het bos.	Gemeente Enschede	voorjaar	WZW, LO
Onderzoek naar de haalbaarheid van een moestuin, waar producten geteeld worden. De bedoeling is om de opbrengst van de tuin te gebruiken voor kooklessen voor de jeugd, met als doel een goedkope maaltijd voor wijkbewoners.	Gemeente Enschede	2 ^{de} kwartaal	LO. WZW
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
25 kinderen uit het speciaal onderwijs nemen deel aan activiteiten in de buurt (in de wijken Schreuserve, Dolphia, Eekmaat en Diekman Noord)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
In 3 werkgebieden wordt een kinderactiviteitencommissie opgezet (Diekman noord, Schreuserve en Dolphia)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
Veiligheid <i>Doel: Bevorderen van de fysieke en sociale veiligheid</i>			
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden. Speerpunt De Kei	Politie	doorlopend	WZW
Afname van 3 overlastgevend/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	Politie	doorlopend	WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing.	Politie	doorlopend	WZW
De wijkagent houdt wekelijks een spreekuur, waar bewoners met vragen op het gebied van veiligheid en samenlevingsopbouw terecht kunnen.	Politie	wekelijks	WZW

4.4 Sleutelkamp (Woonwagencentrum en Cascade)

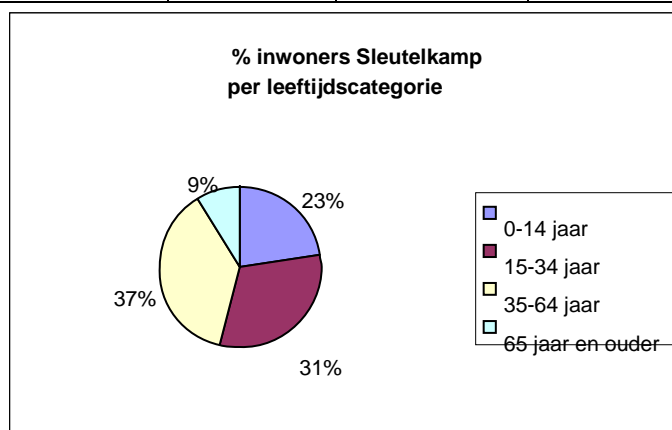
Wijkanalyse

Aantal inwoners: 583

- Mannen: 283 (48,5%)
- Vrouwen: 300 (51,5%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 38,7

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	134	179	220	50

		Sleutelkamp	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) [%]	2011	11,8	8,8
Voortijdig schoolverlaten [leerling]	2010	2	571
Het percentage inwoners met een voorziening [%]	2010	4,2	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen [rapportcijfer]	2009	*	7,3
Etniciteit: niet-Westers fractie [%]	2011	12	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt [%]	2009	*	9

* geen gegevens beschikbaar Enschedepanel

De wijk Cascade is een vrij nieuwe wijk, waarvan de inrichting is afgerond. Op stapel staan nog de realisering van enkele kavels aan de Noordkant. De realisering daarvan is vertraagd omdat er interessante overblijfselen uit de prehistorie zijn gevonden. Het woonwagencentrum is in 2010 van de Woonplaats geworden en is daarmee een gewone woonwijk geworden. Samen met de bewoners zetten de Woonplaats, de wijkagent en de gemeente zich in om de leefbaarheid op peil te houden. Vanuit het woonwagencentrum zijn verschillende initiatieven ondernomen voor contacten met Cascade, waaronder een zeskamp waaraan ook de nodige inwoners van Cascade aan mee hebben gedaan. De voetbalvereniging FC Centrum is de enige organisatie op het Woonwagencentrum en voor Cascade. Samen met die vereniging werken de Woonplaats en de gemeente aan de continuïteit van die vereniging, onder meer

door onder de paraplu van die vereniging ook welzijns- en educatieve activiteiten te laten ontplooiën. De invoering van wijkbudgetten biedt nieuwe kansen. Woonwagencentrum en Cascade hebben de beschikking over één gezamenlijk budget. Er wordt gewerkt aan het instellen van een gezamenlijke commissie wijkbudgetten.

4.4.1 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid Doel: verbeteren leefbaarheid (sociaal en fysiek)			
Samenlevingsopbouw Doel: Versterken van de samenlevingsopbouw en vergroten van het buurtvermogen			
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Participatie Doel: Vergroten van de deelname bij buurt en/of activiteiten en voorzieningen			
Er is een commissie Wijkbudgetten gevormd en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners. Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd.	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal	WZW
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
Veiligheid Doel bevorderen van de fysieke en sociale veiligheid.			
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden.	Politie	doorlopend	WZW
Afname van 3 overlastgevend/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	Politie	doorlopend	WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing.	Politie	doorlopend	WZW
De wijkagent houdt wekelijks een spreekuur, waar bewoners met vragen op het gebied van veiligheid en samenlevingsopbouw terecht kunnen.	Politie	wekelijks	WZW

4.5 Velve Lindenhof

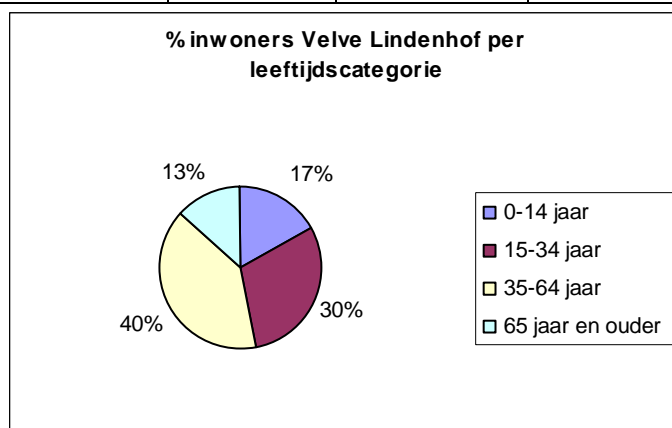
Wijkanalyse

Aantal inwoners: 3878

- Mannen: 1989 (51,3%)
- Vrouwen: 1889 (48,7%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 37,8

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	655	1156	1550	517

		Velve/Lindenhof	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) (werkloos)	2011	11,5	8,8
Voortijdig schoolverlaten [leerling]	2010	25	571
Het percentage inwoners met een WMO voorziening [%]	2010	11,1	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen [rapportcijfer]	2009	6,9	7,3
Etniciteit: niet-Westers [%]	2011	20,9	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt [%]	2009	8	9

Deze vroeger meest oostelijke stadswijk van Enschede wordt voornamelijk gekenmerkt door laagbouw. De wijk valt uiteen in drie deelgebieden. Het oude Velve, het nieuwe Velve, dat na de oorlog is gebouwd en het Lindenhof, een vooroorlogse arbeidersbuurt. Na de Tweede Wereldoorlog werd het gebied tussen het oude Velve en het Lindenhof volgebouwd met rijtjeshuizen, de ene helft in baksteen met pannendaken, de andere helft Airey-woningen. In het algemeen is te stellen dat de wijk een rijke(re) buitenring heeft en een armer binnengebied dat als aandachtsgebied geldt vanwege de sociale problematiek en dat destijds als vogelaarwijk is aangewezen.

In 2008 is het Wijkactieplan (WAP) Velve-Lindenhof vastgesteld. Het WAP is opgesteld in het kader van de prachtwijken (Vogelaarwijken) om gezamenlijk met alle partners de wijk fysiek en sociaal aan te pakken.

Prioriteiten in het WAP zijn: de sociale aanpak, de aanpak van de woningen van De Woonplaats en Ons Huis, het hart van de wijk, de herinrichting van de openbare ruimte en duurzame energievoorzieningen. Het sociaal plan staat centraal, want het gaat om de mensen. Kenmerkend voor dit plan is het uitgangspunt van: "Voor wat, hoort wat" en het baanbrekende experiment met vier wijkcoaches dat in oktober 2008 van start is gegaan.

Het jaar 2011 stond in het teken van (duurzame) opbouw: Nieuwe woningen worden gebouwd, zowel koop- als huurwoningen. De verkoop van de koopwoningen gaat boven verwachting goed. De eerste nieuwe bewoners hebben hun woningen betrokken en ook de eerste oudbewoners zijn weer teruggekeerd naar de wijk. De wijkbewoners hebben zelf de afgelopen periode een welkomstcomité opgericht om de nieuwe bewoners te verwelkomen. Najaar 2010 is het participatietraject met betrokken organisaties en wijkbewoners gestart rond de bouw van het voorzieningencluster "Hart van de wijk". In 2011 is dit traject voortgezet en zal ook in 2012 een vervolg krijgen, waarbij de inrichting van het Velveplantsoen wordt meegenomen.

De pilot wijkcoaches is in 2011 succesvol afgerond en wordt voortgezet in een enigszins andere vorm vanaf 2012 in de hele stad onder de naam frontlijnsturing. Het project Scoren in de wijk met FC Twente is in november 2007 gestart en kan mede door inzet van De Woonplaats ook in 2012 worden voortgezet. Het project draait in 2012 op drie onderdelen: Sport&beweging, gezondheid en educatie.

Het plan Jeugd en Onderwijs, onderdeel van het WAP, is vastgesteld en is sinds 2010 in uitvoering met onder andere de inzet van een jongerencoach, een combinatiefunctionaris onderwijs/sport en extra inzet voor BASIS.

Begin 2012 gaat de verbouwing van de Oosterkerk starten, er worden appartementen gerealiseerd voor mensen met een verslavingsverleden. Er wordt een omgevingsbeheergroep gestart voor dit hele proces en voor de periode erna wanneer de mensen er wonen.

Buurt in Actie heeft diverse leuke ideeën voortgebracht die zijn uitgevoerd zoals extra bankjes in het Velveplantsoen, bloembakken in de wijk, buurtfeestjes, Sinterklaasfeest, diverse activiteiten voor senioren en de start van de Museum&Buurtkamer De Vleeschhouwerij. In 2012 gaat ook de wijk velve-Lindenloft verder met de wijkbudgetten. De bewoners gaan zich met het wijkbudget ook richten op de "inburgering" van de nieuwe bewoners in de wijk.

4.5.1 Hoofdpijnen zoals verwoord in Koersdocument 2012

- Voortgang uitvoering van het Wijk Actie Plan (WAP). Centraal daarin staan de uitvoering van het ambitieuze sociaal plan, renovatie en nieuwbouw van de ruim 300 woningen van de Woonplaats en van de woningen van Ons Huis, de ontwerp- en voorbereidingsfase van het Hart van de Wijk en herontwerp Lage Bothofstraat, uitvoering BASIS 053 en het plan Jeugd en Onderwijs
- Inzet op participatie, o.a.: Activiteiten kindervijraad, met jongeren vormgeven aan het jeugdhonk in het Hart van de Wijk, inzet digitale dorpspomp Digivelve, samenwerking met Samen Klaren (een stichting in wording ontstaan door een enthousiast groepje bewoners, dus nieuw kader en tot slot de wijkbudgetten
- Blijvende aandacht voor handhaving in de wijk.

4.5.2 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid			
Nieuwbouw van 48 woningen Velve	Ons Huis	oplevering 3 ^e kwartaal 2012	SO
Bouwen en opleveren van de ruim 200 nieuwbouwwoningen en zorg dragen voor een goede integratie van de nieuwe wijkbewoners	De Woonplaats	doorlopend	SO
Marthalaan vervanging van riolering en herinrichting	SDO	2 ^e kw	LO

Groen Velve herinrichting openbare ruimte in kader van herstructurering, waaronder de herinrichting Velveplantsoen en de aanleg van een waterbassin onder Speeltuinen Het Lindenhof	Gemeente/P MBE	Afgerond 2 ^{de} kwartaal 2013	LO
Lage Bothofterrein. Een programma vaststellen voor wonen, werken en voorzieningen. Overgang van definitiefase naar ontwerpfase.	De Woonplaats	2 ^e kwartaal	SO
Samenlevingsopbouw			
In overleg met Alifa bepaalt de gemeente/SDM de inzet jongerenwerk in relatie tot deze wens in combinatie met inzet combifunctionaris en aanbod (sport)activiteiten.	SDM en Alifa	Doorlopend	WZW
Alifa verzorgt laagdrempelige praktische opvoedkundige bijeenkomsten voor ouders, zoals ouder-kindochtenden en activiteiten vanuit de peuterspeelzalen.	Alifa	Doorlopend	O&O
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
BASIS053: De werkgroepen van de brede school(Sport en gezonde leefstijl, Sociaal emotionele ontwikkeling, Kunst en cultuur, ICT en techniek en 0-4 jarigen) gaan gezamenlijk een activiteitenprogramma ontwikkelen en uitvoeren.	Alifa	1 ^{de} kwartaal ontwikkeld, uitvoering doorlopend	O&O
Uitvoering actieplan jeugd en onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> - inzet jongerencoach - inzet combifunctionaris (met voetbalver. Phenix en basisscholen) - Inzet opvoedingsondersteuning op projectbasis van 2 jaar achter de voordeur door het Loes aan Huis project. De ouderkamer (huiskamer) in de basisschool de Lipper voor alle ouders en opvoeders uit de wijk om daar laagdrempelig met ouders, opvoeders en professionals van gedachten te wisselen over opvoeden. Verder worden er thema's aangeboden op vraag van de bezoekers. - Oke-huis: start gezamenlijk aanbod peuterspeelzaal/kinderopvang. 	Alifa Gemeente: SDM/ONS Alifa/Jeugd&g ezin/ Loesloket	doorlopend	O&O, WZW
Ontwikkelen Hart van de Wijk / Brede school. Ontwerpfase	Woonplaats, Ons Huis en gemeente	2 ^e kwartaal	SO/O&O/WZW
Participatie			
Er wordt een commissie Wijkbudgetten gevormd en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners. Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd. De wijkraad heeft hierbij een procesrol.	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal	WZW
Kinderwijkraad in de wijk. De kinderkraad behartigt de belangen van de kinderen en voert enkele activiteiten uit.	Alifa	doorlopend	O&O

Wordt ook betrokken bij planvoorbereiding zoals Hart van de Wijk.			
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
Scoren in de wijk: voortzetting activiteiten op de gebieden sport&beweging, gezondheid en educatie met ondersteuning van Scoren in de wijk.	De Woonplaats/ gemeente	doorlopend	WZW
Extra aandacht op het gebied van bewegen voor de leeftijd van 0 – 6 jaar. Voorkomen van bewegingsarmoede.	Gemeente: ONS	Doorlopend	O&O
Invoering van het leerlingvolgsysteem op het gebied van bewegen.	Gemeente: ONS	Doorlopend	O&O
Veiligheid			
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden. Aandachtslocatie: Franklinstraat (skatebaan)	politie	doorlopend	LO,WZW
Afname van 3 overlastgevende/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	politie	doorlopend	LO,WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing. Velve-Lindenhof is een aandachtsgebied.	politie	doorlopend	LO,WZW
Controle op overlastgevende locaties (hotspots) door de nieuwe methode WAP: Wijkaandachtspunten. De hotspots zijn in kaart gebracht. Er is extra toezicht op deze hotspots, i.s.m. RTG (Regionale Toezichthouders Groep).	politie	doorlopend	LO,WZW

4.6 Zuid Oost (Hogeland Zuid, Varvik Diekman, Wooldrik, De Leuriks)

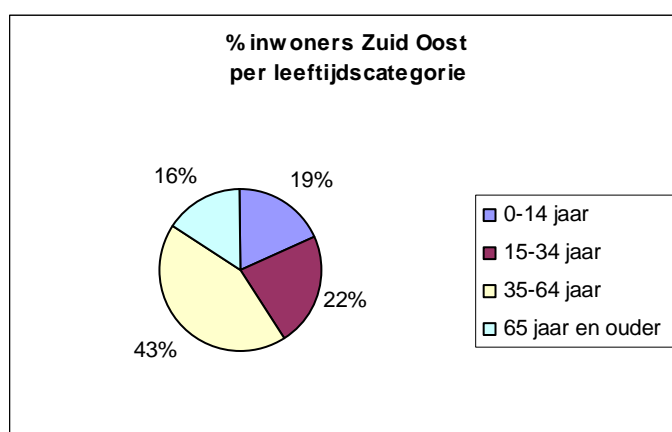
Wijkanalyse

Aantal inwoners: 7312

- Mannen: 3641 (49,8%)
- Vrouwen: 3671 (50,2%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 37,8

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	1366	1620	3163	1163

		Zuid Oost	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) (werkloos)	2011	5,9	8,8
Voortijdig schoolverlaten (aantal leerlingen)	2010	4	571
Het percentage inwoners met een WMO voorziening (%)	2010	7,6	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen.	2009	7,7	7,3
Etniciteit: niet-Westers percentage[%]	2011	8,9	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt (%)	2009	20,7	9

De wijken uit stadsdeel Oost die vallen onder het werkgebied van de wijkraad Zuid-Oost verschillen veel van elkaar. De buurten Varvik en Diekman worden getypeerd door een mengeling van woningen in het huur- en koopsegment. In het gebied Diekman-Noord gaat veel aandacht uit naar de daar aanwezige sociale problematiek. Het Hogeland is een typische

middenklasse wijk, waar het overwegend prettig wonen is. Het Wooldrik en de Leuriks zijn wijken met overwegend woningen in het dure segment. Het gebied Zuid Oost kenmerkt zich door veel sportvoorzieningen en verenigingen (met name rondom Diekmanterrein) en is gelegen aan de rand van Enschede. Bovendien bevindt zich midden in de wijk aan de rand van de singel het Wooldrikspark met een theetuin en kinderboerderij.

De buurt Diekman Noord is een aandachtsgebied en in 2007 is gestart met het maken van een sociaal plan inclusief een wijkanalyse. Initiatieven die naar aanleiding van deze analyse zijn genomen zijn onder andere het Powercentrum en inzet van buurtgericht maatschappelijk werk. In 2012 wordt het sociaal plan van deze buurt met een tussenmeting geëvalueerd. Dan wordt bepaald hoeveel effect deze sociale aanpak op de buurt heeft gehad. Bovendien wordt met een SROI effectmeting nagegaan welke bijdrage het buurtgericht maatschappelijk werk heeft gehad in de afgelopen jaren.

Voor de pilot bedrijfsbusjes wordt in de wijk Zuid Oost een gebied aangewezen waar geëxperimenteerd wordt met afspraken over parkeren van bedrijfsbussen. Participatie van bewoners speelt hierbij een belangrijke rol. Verder zal in 2012 via onder andere basisscholen de combinatiefunctionaris sport en bewegen activiteiten gaan ontplooiën volgens de beweegwijs-methode. Het wijkbeheerplan zal in de wijk Zuid Oost vorm krijgen in de buurten Hogeland en Diekman.

4.6.1 Hoofdpijnen zoals verwoord in koersdocument 2012

- Wijksportdag Diekman, 'vind je weg op Diekman' en verdere samenwerking versterken tussen de organisaties op het Diekmanterrein en wijkactiviteiten samen met de verenigingen.
- Wijkbeheerplan
- Pilot parkeren van bedrijfsbusjes

4.6.2 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid			
Wijkbeheerplan opstellen voor Hogeland, Diekman.			
77 woningen en start bouw gezondheidshoes + commerciële ruimten Diekman	Ons Huis	Verwachte start bouw 4 ^{de} kwartaal 2012	
Samenlevingsopbouw			
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Van Diemenstraat riolering en herinrichting straat	Gemeente/stadsdeelbeheer	4 ^{de} kw	LO
Diekman afronding parkeerterrein, bomen voorjaar geplant.	Gemeente/stadsdeelbeheer	2 ^{de} kw	LO
Opzetten van sport- en beweegteam Zuid Oost	ONS	Doorlopend	O&O
Participatie			
Er wordt een commissie Wijkbudgetten gevormd	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal	WZW

en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners. Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd. De wijkraad heeft hierbij een procesrol.			
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
25 kinderen uit het speciaal onderwijs nemen deel aan activiteiten in de buurt (in de wijken Schreurserve, Dolphia, Eekmaat en Diekman Noord)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
In 3 werkgebieden wordt een kinderactiviteitencommissie opgezet (Diekman noord, Schreurserve en Dolphia)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
Wekelijkse sportactiviteiten in de speeltuin 't Varvik en in samenwerking met sportverenigingen onder begeleiding van de combinatiefunctionaris.	Gemeente: ONS,SDM	Doorlopend	O&O
Invoeren structuur Beweegwijs op de basisscholen OBS het Wooldrik en VCO Drakensteyn.	Gemeente: ONS	Doorlopend	O&O
Invoering van het leerlingvolgsysteem op het gebied van bewegen.	Gemeente: ONS	Doorlopend	O&O
Het organiseren van wijksportdag in het kader van de opening Diekmanterrein ism met alle participanten van het Diekman	Sportverenigingen ism Gemeente	2 ^{de} kwartaal	WZW
Veiligheid			
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden. Aandachtsgebieden: Diekmanterrein, Sportlaan,Olympialaan en Speeltuin Varvik.	Politie	doorlopend	WZW
Afname van 3 overlastgevende/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	Politie	doorlopend	WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing.	Politie	doorlopend	WZW
De wijkagent houdt wekelijks een spreekuur samen met de Dorpsraad, waar bewoners met vragen op het gebied van veiligheid en samenlevingsopbouw terecht kunnen.	Politie	wekelijks	WZW

4.7 Ribbelt, Stokhorst, Schreuserve en park Stokhorst

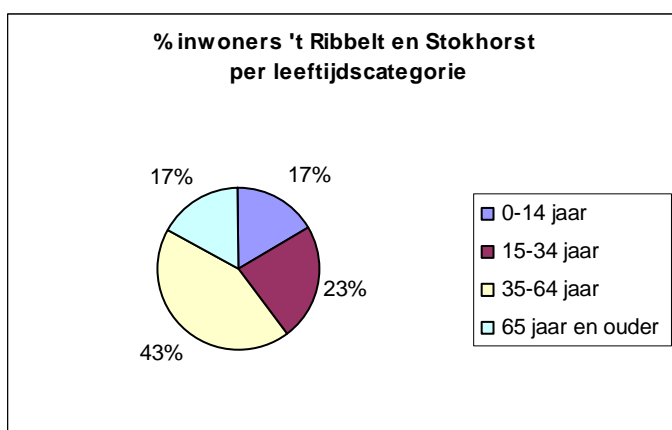
Wijkanalyse

Aantal inwoners: 8848

- Mannen: 4521 (51,1%)
- Vrouwen: 4327 (48,9%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 41,1

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	1473	2036	3824	1515

	Jaar	't Ribbelt en Stokhorst	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) (werkloos)	2011	7,2	8,8
Voortijdig schoolverlaten (aantal leerlingen)	2010	5	571
Het percentage inwoners met een WMO voorziening (%)	2010	10,5	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen.	2009	7,6	7,3
Etniciteit: niet-Westers percentage[%]	2011	12,6	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt (%)	2009	7,3	9

Het Ribbelt is een deels vooroorlogse en deels naoorlogse wijk gelegen tussen de Laaressingel, Minkmaatstraat, spoorlijn en Hoge Boekelerweg. De wijk Park Stokhorst aan de

noordoostkant van de stad is gebouwd aan het eind van de jaren '70 en het begin van de jaren '80. De wijk wordt begrensd door de Floraparkstraat, de Noord Esmarkerrondweg, de Oosterstraat en het Ribbelt. Uitgezonderd een paar hoofdwegen dwars door de wijk bestaan alle woonstraten uit gedeeltelijk doodlopende en kronkelende hofjes met daartussen fiets- en wandelpaden met behoud van zoveel mogelijk groen.

De leefbaarheid wordt doorgaans als goed beleefd, zij het dat bewoners in met name de wijk Schreurserve en in mindere mate in Park Stokhorst de wijk "achteruit" vinden gaan. Schreurserve is een aandachtswijk omdat het een kwetsbaar gebied is vanwege het relatief grote aantal goedkope woningen en veel verhuisbewegingen. Er is de nodige problematiek achter de voordeur. Er zijn de afgelopen jaren actieve bewonersorganisaties ontstaan en er is een aantal activiteiten ontwikkeld. Eind 2008 is een pilot gestart waarbij buurtgericht maatschappelijk werk is ingezet van de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Enschede-Haaksbergen (SMD-EH) in de buurt Geraniumstraat en omgeving. We kunnen na 3 jaar stellen dat dit een positief effect heeft gehad. De buurt is meer ontsloten, bewoners weten beter de weg naar hulpverlening te vinden. De pilot is gestopt, er wordt momenteel naar mogelijkheden gezocht om deze vorm van ondersteuning te blijven leveren. In 2009 is het Sociaal Plan Schreurserve vastgesteld voor vier jaar en is de uitvoering van het plan gestart, met name gericht op noaberschap, jeugd, handhaving en leefbaarheid. De sportverenigingen in het sportpark zijn vitale sportverenigingen en organiseren gezamenlijk buitenschoolse sportactiviteiten in samenwerking met de gemeente/sportactivering. Inmiddels is een verbindingsmanager aangesteld die zich richt op de risicojeugd in de wijk. Er wordt door gemeente samen met partners en met jeugd uit de wijk een wijkspportvoorziening gerealiseerd bij Vosta in het sportpark voor de jeugd 10-plus. Domijn heeft op basis van een woonwensenonderzoek in 2010 besloten om haar woningen in het gebied Geraniumstraat en omgeving te renoveren (Plan Flora Domijn). De renovatiewerkzaamheden zijn het vierde kwartaal van 2011 gestart en nemen zo'n twee jaar in beslag. De renovatie van de 195 woningen loopt voorspoedig. Er is een grootschalige reconstructie van het winkelcentrum Stokhorst voorbereid. Begin 2012 wordt gestart met de eerste fase. Dit is belangrijk omdat het oude winkelcentrum zienderogen in kwaliteit achteruitgaat en omdat er behoefte is aan woningen voor senioren. In 2011 is met gezamenlijke inspanning van ondernemers, projectontwikkelaar en gemeente het aanzien van het huidige winkelcentrum zoveel mogelijk aangepakt en wordt deze inzet ook in 2012 gehandhaafd.

4.7.1 Hoofdpijnen uit het koersdocument 2012

- Inzet in Schreurserve op een pilot Wijkdiensten, waarbij mensen zonder werk aan de slag gaan in de wijk met inschakeling van ZZP-ers (zelfstandigen zonder personeel). Eerste helft 2012 wordt bekend of en in welke vorm en op welke schaal het echt van de grond kan komen
- Samen met alle partners verder investeren in de leefbaarheid en veiligheid in Schreurserve op basis van het sociaal plan, met name gericht op noaberschap, jeugd, handhaving en leefbaarheid
- Renovatie 195 woningen in Schreurserve door Domijn
- Realisatie van een wijkspportvoorziening bij het terrein van voetbalvereniging Vosta in samenwerking met jongeren, omwonenden, wijkraad, woningbouwcorporaties, Alifa en de sportverenigingen
- Start met de bouw van de eerste fase van de renovatie en herinrichting van het winkelcentrum Stokhorst
- Zo veel mogelijk multifunctioneel gebruik nastreven en bevorderen van ontmoetingslocaties zoals De Kom, 't Volbert en sportvoorzieningen

4.7.2 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid			
Oosterstraat vervanging van de riolering	Gemeente/ stadsdeelbeheer	3 ^{de} kw	LO

Steenweg vervanging van de riolering	Gemeente/stadsdeelbeheer	4 ^{de} kw	LO
't Volbert, inrichten van speelbos voor de jeugd	Gemeente/stadsdeelbeheer	2 ^{de} kw	LO
Schreurserve, realiseren van een wijkspportvoorziening samen met de jeugd in de wijk	Gemeente/stadsdeelbeheer	4 ^{de} kw	LO/WZW/O&O
Tijdelijk beheer van het ROC terrein	Gemeente/stadsdeelbeheer	doorlopend	LO
Start bouw winkelcentrum Stokhorst 1 ^{ste} kwartaal 2012 blok C; ondertussen zoveel mogelijk leefbaar houden.	Van Assen projecten	doorlopend	LO,SO,WZW
Renovatieproject Flora Domijn, renovatie van 195 woningen. De bloemenbuurt in Schreurserve (Asterstraat, Floraparkstraat, Geraniumstraat, Hyacintstraat, Laaressingel en Minkmaatstraat):	Domijn	Afronding 1 ^{ste} kwartaal 2013	SO
Samenlevingsopbouw			
Invoering van de ZAPPcard voor kinderen om te 'zappen' tussen verschillende sporten.	Gemeente:ONS ism sportboulevard Noord-Oost	doorlopend	WZW
Door bewoners in de aandachts- en aanpakwijken worden jaarlijks minimaal 4 buurtbijdrages uitgevoerd (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Minimaal 25 senioren die in een isolement verkeren worden geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten en om zelf activiteiten op te gaan zetten (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
15 tot 20 bewoners, jong en oud, worden gekoppeld aan een rolmodel (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
De Brede School is gerealiseerd. Een activiteitenplan op gebied van sport, cultuur, kunst en techniek wordt opgesteld en uitgevoerd.	Alifa/Gemeente: ONS	doorlopend	O&O
Invoering van het leerlingvolgsysteem op het gebied van bewegen.	Gemeente: ONS	Doorlopend	O&O
Participatie			
Er wordt een commissie Wijkbudgetten gevormd en deze stelt een bestedingsplan voor de wijk op dat draagvlak heeft onder de wijkbewoners. Dit plan wordt ter goedkeuring aan de stadsdeelcommissie voorgelegd en wordt daarna (doorlopend) uitgevoerd. De wijkraad heeft hierbij een procesrol.	Projectteam bewoners	2 ^{de} kwartaal	WZW
8 a 10 jongeren vormen samen de vakantieactiviteitencommissie voor Oost (stadsdeelbreed)	Alifa	Vanaf 2012 actief	O&O
150 kinderen/jongeren nemen deel aan een korte training waarbij de ontwikkeling van een positief zelfbeeld centraal staat (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
25 kinderen uit het speciaal onderwijs nemen deel aan activiteiten in de buurt (in de wijken Schreurserve, Dolphia, Eekmaat en Diekman Noord)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O

In 3 werkgebieden wordt een kinderactiviteitencommissie opgezet (Diekman noord, Schreurserve en Dolphia)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	O&O
Veiligheid			
Speerpunt aanpak jeugd(overlast). Jeugd wordt uit de anonimiteit gehaald, en er wordt handhavend opgetreden.	politie	doorlopend	LO en WZW
Afname van 3 overlastgevende/hinderlijke groepen jongeren (stadsdeelbreed)	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
25 gezinnen met problemen in beeld worden doorverwezen naar een passende netwerkpartner	Alifa	4 ^{de} kwartaal	WZW
Speerpunt aanpak woninginbraken. Via het incidentenoverzicht komt in beeld waar de woninginbraken zijn. Er is extra aandacht voor de aangiftes, buurtonderzoek en gericht daderonderzoek.	politie	doorlopend	LO en WZW
Speerpunt aanpak sociale problematiek. Deelnemen aan diverse overlegstructuren, spreekuren, aanpak huiselijk geweld, samenwerking met frontlijnsturing. Aandachtsgebied:Geraniumstraat en omgeving.	politie	doorlopend	LO en WZW
Controle op overlastgevende locaties (hotspots) door de nieuwe methode WAP: Wijk aandachtspunten. De hotspots zijn in kaart gebracht. Er is extra toezicht op deze hotspots, i.s.m. RTG (Regionale Toezichthouders Groep).	politie	doorlopend	LO en WZW

4.8 Buitengebied (Noord en Zuid Esmarke) + Euregioterrein (De Slank)

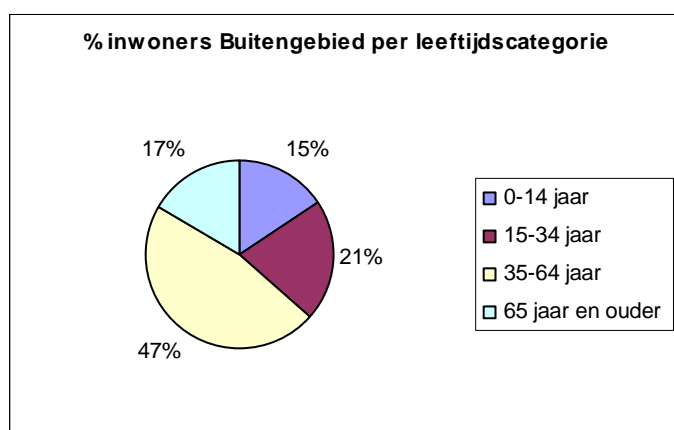
Wijkanalyse

Aantal inwoners:

- Mannen: 398 (52,7%)
- Vrouwen: 357 (47,3%)

Gemiddelde leeftijd (jaren): 42,1

Leeftijd	0-14 jaar	15-34 jaar	35-64 jaar	65 jaar en ouder
	117	158	354	126

		totaal buitengebied	Enschede
Niet werkzame werkzoekenden (%) (Werkloos)	2011	3,1	8,8
Voortijdig schoolverlaten [leerling]	2010	0	571
Het percentage inwoners met een WMO voorziening [%]	2010	6,9	11,8
Waardering (rapportcijfer) van inwoners (>=18 jaar) voor de kwaliteit van woonomgeving in algemeen [rapportcijfer]	2009	-	7,3
Etniciteit: niet-Westers fractie [%]	2011	6,6	21
Percentage inwoners (>=18 jaar) dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt [%]	2009	-	9

Het stadsdeel Oost heeft een groot en landschappelijk fraai buitengebied met diverse waardevolle delen. In het herinrichtingsplan Enschede - Noord wordt de uitvoering gestart met het in stadsdeel Oost gelegen gebied. Tot 2018 vinden tal van investeringen plaats, zoals de aanleg van wandel- en fietspaden, aanpassing van beektracés, inrichting nieuwe natuur en kavelruiling. In totaal een investering in dit deel van het buitengebied van ca € 2.462.140,-. Ondernemers en bewoners van het Euregio Bedrijventerrein hebben bij de gemeente aan de bel getrokken over de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in dit gebied. Op zich niet zo verwonderlijk als wordt bedacht dat het gaat om een bedrijvenpark dat al meer dan 40 jaar

oud is. Samen met de betrokkenen is eind 2011 een schouw gehouden, waaruit o.a. de volgende belangrijke punten naar voren kwamen: parkeeroverlast in bermen, staat van onderhoud, handhaving op gebied verkeer en reclame en ontbreken fietspad tussen Klein Boekelerveldweg en rotonde Oostweg. In het eerste kwartaal 2012 worden afspraken gemaakt over of, hoe en wanneer de punten uit de schouw zullen worden aangepakt.

4.8.1 Hoofdlijnen zoals verwoord in Koersdocument 2012

- Maken van afspraken over aanpak van de knelpunten uit de schouw en uitvoeren van de acties die voor 2012 worden gepland.
- Ondersteunen van initiatief van ondernemers om voor Euregio-bedrijventerrein tot een Keurmerk Veilig Ondernemen te komen.

4.8.2 Acties

	Trekker	Planning	Relatie met programma
Leefbaarheid			
Op basis van de wijkschouw eind 2011 samen met ondernemers plan van aanpak maken. Vervolgens jaarschijf 2011 uitvoeren.	Gemeente/ stadsdeelbeheer	1 ^e kwartaal doorlopend	LO, WZW, SO en E&W
Veiligheid			
Verkrijgen van eerste ster Keurmerk Veilig Ondernemen voor Euregio bedrijventerrein en verdere ondersteuning.	Ondernemers Euregio bedrijventerrein ism met gemeente, stadsdeelmanagement	4 ^e kwartaal doorlopend	WZW, E&W

I Afkortingenlijst

AWBZ	: Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BASIS053	: Brede Actieve Scholen in de Stadsdelen
BCF	: Beleidsgestuurde ContractFinanciering
BIA	: Buurt in Actie
GCC	: Gemeentelijk ContactCentrum
E&W:	: Programma Economie en Werk
GO	: Glanerbrugse Ondernemers
O&O:	: Programma Opgroeien & Ontwikkelen
LO	: Programma Leefomgeving
MKB	: Midden- en Kleinbedrijf
ONS	: Programma Opgroeien en Ontwikkelen, Natuureducatie en Sport
RTG	: Regionale Toezichthouders Groep
SDB	: Stadsdeelbeheer
SDM	: Stadsdeelmanagement
SGW	: Stadsdeelgewijs werken
SMD	: Stichting Maatschappelijke Dienstverlening
SO	: Programma Stedelijke Ontwikkeling
WAP	: Wijkactieplan
WENS	: Wijkveiligheid Enschede
WNS	: Welzijn Nieuwe Stijl
WZW	: Programma Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn
ZZP	: Zelfstandige Zonder Personeel